

PANEL

TÜRK YAPI SEKTÖRÜ KAPSAMINDA ÇELİK YAPILAR

ÇELİK YAPILARIN EKONOMİK, TOPLUMSAL VE KAMUSAL YARARLARI

(21 Şubat 2011, Ankara)

“TUCSA ONAYLANMIŞ KURULUŞ OLABİLİR”

Moderatör, Yener GÜR'EŞ: *Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nden Bülent YALAZI Bey'den bize Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ciddi bir değişime gidiyor, bu değişim nedir, nereye gidiyor? Yani artık Bakanlık müteahhit kuruluş olmaktan çıkıp, düzenleyici kuruluş haline mi dönüşüyor? Dernek olarak Yapı Çeliği İşleri Teknik Şartnamesi hazırladık ve Yüksek Fen Kurulu Başkanlığınız ile paylaştık, bu konuda bazı eksiklikler var sektörde, çelik yapılar yeterince yansıtılmıyor şartnamelerinizde, bu nereden kaynaklanıyor? Çelik yapıların mevzuatına ilişkin görüşleriniz neler? Yapısal çelik sektörünün “Onaylanmış Kuruluş”, “Uygun Değerlendirme Kuruluşu” ve/veya “Teknik Onay Kuruluşu”na sahip olması konusunda, görüşlerinizi sormak istiyorum, lütfederseniz...*

Bülent YALAZI: Öncelikle çok teşekkür ederiz, bizleri davet ettiğiniz için. Konuşmama ilk sorudan başlayayım; evet doğrudur, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın bugüne kadarki yapılanması bu şekilde olmuştur. Uzun yıllar bayındırlık anlamında ülkeye hizmet verdi. Ülkemizde artık yapı sektöründe çalışan müteahhitlik olsun, müşavirlik olsun, yerli imalatlarda olsun her alanda yeterliliğimiz var. Ama ülkemizin ilk kurulduğu yıllarda bu yeterlilikten söz edemiyorduk ve ülkenin yapı sektörünün kamunun desteğine ihtiyacı vardı. Zaman içinde özel sektörümüzün ulaşamayacağı yapamayacağı iş kalmadı. Devletin de bu noktada bir boşluk doldurma ihtiyacı kalmadı. Ama kamunun kendi yapılarını nasıl yapacağı konusu ve halkımızın hem güvenlik, hem konfor, hem ihtiyaçlar, hem ekonomik açıdan yapılarını nasıl yapacağı konusunda düzenlemeler getirmek ve uluslararası standartlara kavuşturabilmek konusu kamuda kaldı. Ayrıca kentsel planlama alanında ihtiyaç var, çalışmalar yapılıyor. Benim bildiğim kadarıyla, seçimden sonra bakanlığımızın yeniden konumlandırıldığı bir dönem gelecek. Sorumluluklar bu doğrultuda tespit edilerek yeni kanunlar gelmesi de muhtemeldir diye düşünüyorum.

Mevzuat. Tabii benim daha çok iştiğal konum yapı malzemeleri, ama yapının diğer paydaşları da aslında bu alanı doğrudan ilgilendiriyor. Çünkü yapı malzemelerine ne kadar iyi, ne kadar kaliteli diyebilmek için, mevzuata bakmak lazım. Malzemenin değeri yapı içerisinde

ortaya çıkıyor. Çelik de bu mevzuat içinde kendine bir yol bulabildiği oranda değerli. Kanunlar, daha altlarda yönetmelikler, daha altta uygulama standartları da içine girecek şekilde aslında koca bir külliyyatın yeniden oluşturulması söz konusu. Biraz da Avrupa Birliği kurallarının getirdiği bir şans, fırsat diyebiliriz buna. Mesela Deprem Yönetmeliğimiz var, yıllar içinde revize olmuştur, bir Yangın Yönetmeliğimiz var, yenidir, ama yapı malzemelerini ilgilendiren mevzuat deyince, çevre sağlık işlemlerinden tutun, performans, ekonomikliği, enerji verimliliği, kullanım emniyeti gibi konuların yanında bugün sürdürülebilirlik gibi yeni konularla karşı karşıyayız. Avrupa ülkelerinin de bu konuda arayış içinde olduğunu biliyoruz. Geçenlerde Almanya'ya bir ziyarette bulundular orada da Türkiye ile ortaklaşa kararlar geliştirme yolunda adımlar atıldı. Yani bu noktada Deprem Yönetmeliği, Yangın Yönetmeliği, Sürdürülebilirlik Yönetmeliği gibi çalışmalarımız var.

Standartlar. Bunların yanı sıra yapısal tasarım standartları olan EUROCODE'lar var sırada. Ne yazık ki beklediğimiz hızla ilerlemiyoruz bu alanda. Bu tabii, Türk Standartlar Enstitüsü'nün de konusu, biz buna referans veriyoruz ama standart oluşumu da ne yazık ki tam oturmamış, biz kamu, üniversite, ilgili meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör olarak birazcık bu işlerden kaçıyoruz. Her seviyede, imalatçımızdan tutun tasarımcımıza kadar diyelim, gönüllü çalışmalarla oluşturulması gereken bir konu ama bu boşluğu biz bakanlık olarak doldurmak zorunda kalıyoruz. Mesela EUROCODE'ların doğru biçimiyle sektöre kazandırılması ve ulusal kullanımı konusunda gayretimiz olsun ama sektörümüzü de çalışmaların içinde görmek isteriz. Sizlerin vasıtasıyla olabilir, yani bizlerin sizlerle daha sık bir araya gelmemiz lazım. Artık EUROCODE o kadar içselleştirilmiş durumda ki Avrupa'da ulusal kodlarımızı kullanamıyoruz uluslararası alanda, bu ciddi bir sıkıntı, dolayısıyla bu konuda çok hızlı bir geçiş yapmamız lazım. EUROCODE'lardan sonra ürün standartlarına girmekte fayda var. Bizim Avrupa Birliği'nin direktifi olan CE ve G yönetmeliğimiz var. Ürünlerin tabii olduğu ülkelerdeki yapı mevzuatını, koşullarını içselleştiren dokümanlar oluşturuluyor.

Onaylanmış kuruluşlar. Biz bu standartlar çerçevesinde “Onaylanmış Kuruluşlar” oluşturmak istiyoruz. Bu kuruluşlar “bu uygundur” demeli ya da şartlarını hazırlamalı. CE işaretlerinde mesela bir boşluk var ve bu kalan boşluğu da biz ulusal standartlarla doldurmayı uygun gördük. Bu alanda da “Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları”nı görevlendiriyoruz. Çelik alanında da yüzlerce ürün var, bu ürünlerde de CE ve G işaretlerinin ürünlerin üzerinde olmasını istiyoruz. Bir de gördüğümüz kadarıyla sizlerin **TUCSAMark** diye bir çalışmanız var. Belki dernek olarak Onaylanmış Kuruluş olmanız düşünülebilir. Bu bir ihtiyaç esasında, yapısal çelik konusunda onaylanmış bir kuruluşumuz yok. Bu boşlukları hepimizin beraberce doldurmamız lazım. TS EN 1090-1 kapsamında çalışacak başka kuruluşlar da olabilir. Bakanlık olarak bizlerin bir de müteahhitliğe düzenleme getiren bir çalışmamız var. Teknik Onay kavramımız var, hakkında standardı olmayan yapı malzemeleri için geçerli bu kavram. Bazı ürünler teknik onaydan sonra standartlaşıyor, bazı ürünlerse hiçbir zaman standartlaşamıyor. Dolayısıyla standarda tabii olmayan ürünler gibi de bir alan var. Bizim AB kriterleri çerçevesinde teknik onay vermemiz gerekiyor. Bu anlamda bir teknik onay kuruluşu da

oluşturuldu ama çok zor oldu. Açıkçası Bakanlık olarak biz iersindeyiz, TOBB var, IMSAD var içinde, yapı denetimcileri var, bunlarla bir komite kurduk. Bu oluşum teknik onayla ilgili çalışmaları yapıyor. Ama burada sadece standardı olmayan ürün değil mesela tasarım gibi alanlar da değerlendiriliyor ya da ürünün montajına ait durumlar olabiliyor. Bu alışmalar da kurul tarafından değerlendiriliyor. Bu anlamda Türk Yapısal elik Derneği de bu çalışmalar içinde olabilir.

şartnameler. Bir de teknik şartnamelerle ilgili bir sorunuz olmuştu. şimdi teknik şartnameler çok emek isteyen bir alışma. Yüksek Fen Kurulumuz ilgileniyor. Bugün nereye bakacağımızı bilemediğimiz bir noktadayız. Burada da yapılacak çok şey var. Kamu olsun, özel sektör olsun ilgili birimleri olarak hep beraber bir şeyler yapmamız lazım.

“TÜRKİYE ÇELİK YAPIDA STANDARDİZASYONU SAğLAYABİLİRSE KARşILİğİNİ ALIR”

Moderatör, Yener GR’Eş: *Tesem Mühendislik Ltd. şti.’nin Kurucusu Faruk İNSEL, uluslararası alanda çok özel elik yapı projelerine imza atmış bir isim. Kendisinden Türkiye’deki elik sektörünün tasarım ve müşavirlik açısından kabiliyetini, ne noktada olduğunu, beklentileri ve önerilerini bizlerle paylaşmasını istirham edeceğiz..*

Faruk INSEL: Türkiye’de elik endüstrisi olarak neredeyiz diye bir durum tespiti yapmak gerekecek olursa, Türkiye kendi ihtiyacını karşılamaktadır, elik yapı firmaları olarak ki bunların içinde elik yapı satıcıları da var ve çok büyük pazarlara hitap ediyoruz. Bizlerin çalıştığı bölge, Rusya, Orta Asya’daki lkeler, Orta Doğu ve Kuzey Afrika, belki Ukrayna ve Romanya’nın da katılımıyla dünyadaki elik üretiminin yaklaşık yüzde 7-8’inin tketicildiği bir bölge. Halbuki bölgedeki potansiyele bakacak olursak bu rakamın yüzde 15’lerde olması lazım. Bu bölgede elik tketiciminin ne olması gerekir sorusu birinci konu. İkinçisi bu nasıl sağlanabilir, bunun içinde projeciler nerede duruyor, ne yapmamız lazım?

Standartlar. Bir kere, Bülent YALAZI Bey’in söylediği standartlar konusu bu işteki bizim önümüzü aması gereken en önemli konu. Ben kendi firmam olarak söylüyorum Romanya’da çalışırken STAS’a göre proje yapmamız gerekiyor, Rusya’da çalışırken SNIP kullanıyoruz, meslektaşlarım Türkmenistan’da, Kazakistan’da falan bu standartların değiştirilmiş hallerini inceliyorlar, Körfez Bölgesi iyice karışık bazen karşınıza EUROCODE’lar çıkıyor, ender de olsa, 5950 İngiliz Standartları veyahut Amerikan Standartları ile iş yapmak zorunda kalıyoruz. Bu kadar çok standardın olduğu bir yerde bu rakamı yüzde 7-8’lerden 15’lere çıkarmak mümkün değil. şimdi şu gerçeklere bakalım: EUROCODE’lar ister bir başka standarttan daha iyi olsun, ister daha kötü olsun, şu an biz zaten altına imza atmışız ve bu hedefe doğru yürüyoruz. İkinçisi, bölgede kullanılan İngiliz standartları (BS’ler) EUROCODE’lara doğru gidiyor. Bir başka

gerçek de, Rusya'nın EUROCODE'lara desteğinin olduğudur. Demek ki biz de bir an önce bu EUROCODE'ları ele almalıyız. Sadece kendimiz için değil, etraftaki tarihi, kültürel ve politik ilişkilerimizden dolayı etkin olduğumuz bu bölgede bu EUROCODE standartlarını yaymak ve hayata geçirmek konusunda da bir çalışma yapmamız lazım. Türk müteahhitlik sektörü önümüzdeki 10-15 yıl içerisinde 100 Milyar Dolarlık bir büyüklüğü hedefliyorsa, biz çelik sektörü olarak bugün 300 Milyon Dolar civarındaki ihracatımızı 1 Milyar Dolar mertebesine çıkarmayı hedefliyorsak, bu standardizasyon konusunda ortak bir payda sağlamadan olmaz. Burada bizler devlete destek olabilecek optimum büyüklüklerde değiliz. Ama tabii eğer o büyüklüğe çıkabilmiş olsaydık, hepimiz bunu yapabilecek yerde olurduk. Dolayısıyla Bayındırlık Bakanlığımızın böyle bir görevi devlet olarak üstlenmiş olması sonunda Türkiye'nin ihracatını en azından şahsi görüşüm olarak söylüyorum bugünkünden kat be kat artırma yolunda ciddi bir ivme sağlayacaktır.

İletişim Kopukluğu. İkinci olarak söylemek istediğim şey, bir kere biz birbirimizi tanımıyoruz. Bu toplantının da çok büyük bir yararı var: Burada hepimiz öğreniyoruz ki; falanca firma şunu yapabilmiş, yahut da bizim devletimizin şu organizasyonu böyle bir standart çalışması yapıyor, ya da bazen öğreniyoruz ki kuruluşlar bir araya gelmişler bizim ihtiyacımız olan bir şey kurulmuş bile. Geçen gün yatırımlar konusunda çok iş yapan bir bakanlığımızın bakan danışması ile tanıştım, "Keşke Türkiye'de de çelik yapılarla ilgili Amerikan Çelik Enstitüsü'nün sertifikasyonu gibi bir sertifikasyon sistemi olsaydı. Biz buna o kadar çok ihtiyaç duyuyoruz ki" dedi. Ben şimdi utanıyorum TUCSA'nın geliştirdiği TUCSAMark diye bir sertifikasyon sistemi var ve bunu bu arkadaşlara duyuramamışız ama onların yaptıklarından da biz habersiziz. Bizim çelik sektörü olarak hem kamuyu, hem üniversiteleri bilgilendirmemiz ve onların yaptıklarını da derlememiz gerekiyor. Bu nasıl yapılır, bilemiyorum bunun bir gereksinim olduğunu, bu optimum büyüklüğe erişebilmemiz için gerekli olduğunu görüyorum. Bunun sıkıntısını çekiyoruz. Bunu gerçekleştiremediğimiz zaman da, bir takım şeyler olmuyor. Yani eğer siz bu optimum seviyeye gelmezseniz sizin müşavirlik sektörünüz bölgede müteahhitlik sektörünü yeterince destekleyemez hale geliyor.

Sonuç. Dolayısıyla söylemek istediğimi yeniden tekrarlarsam; birincisi standardizasyonun bir an önce sağlanmasıdır, bu sağlanırsa karşılığı gelecektir, ikincisi de bizlerin birbirimizi daha iyi tanınması lazım. Bunlar sağlandığı takdirde gelişmeleri göreceğiz diye düşünüyorum.

“YAPISAL ÇELİĞİN GÜCÜ ÜLKE EKONOMİSİNE CESARET VERİCİ”

Moderatör, Yener GÜR'EŞ: *Bu toplantının yapılmasına ön ayak olan, destek kurumu TOSYALI HOLDING CEO'su, aynı zamanda yıllarını sektöre vermiş bir isim Dr. Suhat KORKMAZ'dan özelden yapısal çelik, genelde de çelik sektörünün son 10 yılını, bugününü ve geleceğini değerlendirmesini istirham ediyoruz.*

Suhat KORKMAZ: Yıllardır bu sektörün içerisinde olmamıza rağmen halen daha konuşulacak, tartışılacak ve çözülecek o kadar çok şey var ki, bu konular da zaten böyle toplantılarda ortaya çıkıyor. Malum biz rakamlarla konuşacağız. Sektörümüzde önemli olan noktalar var ve ben bunlara değinmek istiyorum. 1900'lu yıllarda dünyadaki çelik üretimi 28 Milyon Ton. 2006 yılında dünyadaki çelik üretimi 1 Milyar Ton. 2010 yılında dünyadaki çelik üretimi 1 Milyar 414 Milyon ton. Burada rakamların büyüklüğü konusunda bir fikir vermek amacıyla geçmişten başlayarak geldim, yani son 10 yıl içerisinde nerdeyse 500-600 Milyon Ton civarında bir değişim olmuş. Şimdi biz bunun neresindeyiz? Bu sene içerisinde Çin'in üretimi 627 Milyon Ton. İkinci Japonya geliyor, Üçüncü ABD, Türkiye bu tabloda 10. Sırada, 29 Milyon Ton ile. Tabii yapısal çelik olarak acaba bu rakamın içerisinde ne kadar bir pay var, net rakamlar yok, ama yaklaşık 220 Milyon Ton civarında yapısal çeliğin payı var. Son 30 yılımıza baktığımızda ise başka bir tablo görüyoruz, dünyada ve Türkiye'de. Dünya 30 yıl içerisinde üretimini ikiye katlamış. 1980 yılında 716 Milyon Ton, 2010 yılında 1.414 Milyon Ton. **Tam iki katı.** Türkiye ne yapmış bu dönemde? Türkiye 2,5 Milyon Ton'dan başlamış 29 Milyon Ton'a çıkmış. Yani Türkiye üretimini **12'ye katlamış** aynı dönemde. Peki, 2000 yılından bu yana baktığımız zaman ne olmuş? Dünya son **30 yılda** üretimini ikiye katlamış, Türkiye ise **10 yılda** üretimini **ikiye katlamış**. Bu üretim rakamları içerisinde yapısal çeliğin payı nedir dediğinizde, yine rakamlar çok net değil ama 2 Milyon Ton civarında, toplam üretim içerisinde yapısal çeliğin payı var. Türkiye'nin şu anda sayısı 30'u bulan güzide tesisleri çelik üretimi yapıyor. Bunun yassı ve uzun dağılımı, entegre tesisler ve ark ocaklı tesisler ayrımı çok fazla bir şey ifade etmiyor, neticede Türkiye %72 civarında uzun ürün üretiyor, %28 civarında da yassı ürün üretiyor. Türkiye 2010 yılında 29 Milyon Ton üretim yaptı. Kapasitemiz 43 Milyon Ton ve 5 yıl içerisinde kapasitenin 51 Milyon Ton'a çıkmasını bekliyoruz. Türkiye'nin 2023 vizyonuna bakarsak, Devletimiz tarafından hazırlanan ve 2023 yılı için hedeflenen rakamlarda neler var? İhracat 500 Milyar Dolar. Demir çelik ihracatının bunun içindeki payı şu anda 13,5 Milyar Dolardır, hedeflenen 55 Milyar Dolar. Demir çeliğin toplam ihracat içerisindeki payı %12. Yıllık %7.4 civarında demir çelik sanayinde büyüme ve 2023 yılına gelince inşallah beraber göreceğiz dünyanın 10. büyük ekonomisi hedefleniyor. Sektör ve Türkiye böyle emin adımlarla ve böyle iddialı hedeflerle yoluna devam ediyor.

Kişi başı çelik tüketimimiz 2009'da 235 kg. olarak gerçekleşti. 2010 yılında 320 kg., yani baya bir değişim olmuş. 2009'da; Türkiye dünyada 33. sıradaydı, bu dönemde Çin'in kişi başına tüketimi 395 kg, Avrupa'nın - düşmüş olmasına rağmen - 350 kg oldu. Biz yukarıya doğru çıkıyoruz ama çıkılacak daha çok yer var yukarıda.

Buraya kadar üretim rakamlarından bahsettik, bir de tüketim rakamlarına bakarsak, inşaat sektörünün ülkelerdeki çelik tüketiminde toplam payına bakınca, çelik sektöründe inşaat sektörünün payı Almanya'da yüzde 31, İtalya'da yüzde 39, Finlandiya'da yüzde 25, Kore'de yüzde 45, Japonya'da yüzde 38, yani aşağı yukarı baktığımızda, inşaat sektörünün payı yüzde 35 ile 50 arasında değişiyor, gelişmeye göre. Bu rakamı ortalama 40 diye kabul ettiğimizde dünya genelinde ve onun yaklaşık yüzde 35 civarında yapısal çelik kullanımı olduğunu düşündüğümüzde, 220 Milyon Ton rakamını buluyoruz. Bizdeki, Türkiye'deki çelik tüketimi ise 1 Milyon Ton civarında bir şey diyoruz. Toplam yapısal çelik tüketimimiz 25 Milyon Ton üretim içinde 1 Milyon Ton, yani toplam tüketim içinde %4 civarında hatta daha az bir yer tutuyor. Yani burada alınacak bayağı bir mesafe var gibi gözüküyor.

Ülkenin tahmini büyüme oranları, bizim için çok önemli, yani çelik üretimi ve tüketimi açısından önemli. Türkiye en kötü şartlarda bile yaklaşık yüzde 5'lik ve daha üzerinde bir büyüme ile gidecek. Ülkelerin büyüme oranı ile çelik üretimi ve tüketimi arasında bir paralellik var. Üstelik bire bir değil, büyümenin 1,5 ile 2 katı arasında çelik tüketimi artıyor. Bu dünya ortalamasıdır. Yani ülkede yüzde 5'lik bir büyüme varsa, yüzde 7,5 ile 10 arasında çelik tüketiminde bir artış olması beklenir. Benim beklentim 2030 yılına kadar Türkiye'de çelik tüketiminin sürekli artacağı yönünde. Dolayısıyla başlangıçta bir şey söylemişim, 2000 yılından 2010 yılına çelik üretimi iki katına çıktı, 2020 yılına kadar da kafamızda bir canlandırmamız lazım acaba 29 Milyon Ton olan rakam nereye doğru gidecek? Kriz yılları hariç son derece düzgün bir büyüme var. 1990 yılında 7.2 Milyon Ton olan rakam 2010 yılında 24 Milyon Ton'a çıkmış, yüzde 224 artmış. Uzunun payı bunun içerisinde 4 Milyon Tondan 11.6 Ton'a çıkmış, yüzde 180 artmış. Yassının payı 3 Milyon Ton'dan 12 Milyon Ton'a çıkmış, yüzde 283 artmış.

2015 yılında Türkiye'de çelik tüketimini ne görüyoruz? İnşaat sektörünün payı 15 Milyon Ton civarında olacak diye bekliyoruz. Önemli olan bu 15 Milyon Ton'un içerisinde yapısal çeliğin payının ne olacağı? Ben 2 Milyon Ton'dan çok daha yukarılara çıkacağını bekliyorum. Şimdi Türkiye nüfusu sürekli artan bir ülke, aynı zamanda hızla gelişen bir ülke, burada rakamların biraz yukarıya gitmesini bekliyoruz. Türkiye'de kişi başına çelik tüketiminin bir Çin seviyesine çıkması tüketim rakamında 10 Milyon Ton'un üzerinde bir değişime yol açıyor. Avrupa seviyesine çıkmamız yine aynı şekilde bu rakamlarda bir değişime yol açıyor. Biz şuna inanıyoruz, birincisi Türkiye büyüyecek, ikincisi de refah düzeyi artacak. Dolayısıyla her ikisinden gelen artışı bizler de rakamlarda göreceğiz. Sektör içerisinde demir çeliğin payı nedir diye baktığımızda, geçen sene içerisinde demir ve çelik ürünlerinin ithalatının payı yaklaşık 15 Milyar Dolar civarında. 2023'de de bu oranın 50 Milyar Dolar olması hedefleniyor. Çok detaylı bilgilere girmek istemiyorum, zamanımız sınırlı, ben son olarak şunu da belirtmek istiyorum, biz bir taraftan üretim yapıyoruz bir taraftan da kullanıyoruz çeliği. Osmaniye tesislerimizi 19 ay gibi bir sürede tamamladık ve 30 Bin Ton yapısal çelik kullandık. Şu anda da yeni bir yatırımımız var, 8 ay içerisinde bitirmeyi planlıyoruz, orada da 15 Bin Ton yapısal çelik kullanıyoruz. Bunu niye söylüyorum, bu sürelerde bize bitirme cesareti veren yapısal çeliğin gücü. Tasarım, imalat ve montajdaki gücü. Bu güç sayesinde çok

rahat endüstriyel tesislerde söylüyorum 3500 ton/ay imalat ve montaj yapabilecek Türkiye’de ekipler var. Bu da bizim çok daha hızlı hareket etmemizi sağlıyor.

“ÇELİKTEN DAHA FAZLA İSTİFADE ETMEKTEN YANAYIZ”

Moderatör, Yener GÜR’EŞ: *Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası INTES Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Demir Bey’den bize sektör hakkında genel bir değerlendirme yapmasını istiyoruz...*

Mustafa DEMİR: Bu tarz toplantılar sektörümüzü bir araya getirdiği için çok olumlu, güzel katkılara, gelişmelere vesile oluyor, iyi sonuçlar elde ediliyor. Ben Türk inşaat sanayinin durumunu kısaca size sunduktan sonra çeliğin inşaat müteahhitliğindeki önemini arz edeceğim. İnşaat sektörümüz malumunuz olduğu üzere ekonomimizin lokomotif sektörlerinden birisidir. Emek yoğun bir sektör olması itibariyle 200 kadar farklı sektörü de olumlu etkileyen, öncü bir sektördür. Ama bunun yanı sıra ekonomideki dalgalanmalar da en fazla bizim sektörümüzü etkilemektedir. Nitekim 2008’deki global krizde 2008 ve 2009 yıllarını küçülme ile kapattık ancak 2009 yılının son çeyreğinde bir miktar toparlanmaya başladı sektörümüz. 2010’da yüzde 24’lük büyüme ile kapatabildik.

2011 yılının kamu ve özel sektör yatırımlarının nasıl gelişeceği hususunu sizlere arz etmek istiyorum. 2011 yılı kamu yatırımlarının 257 Milyar Dolar, özel sektör yatırımlarının da 178 Milyar TL olması tahmin edilmektedir. Kamu yatırımlarında yüzde 8 civarında daralma, özel sektör yatırımlarında da yüzde 10 civarında büyüme bekliyoruz. Sektörümüzün en önemli üç iş kolu var. 2010- 2011 yılındaki ödenek tutarlarına bakarsak, tarımda 298 projede 4,5 Milyar TL, enerjide 152 projeye 3,1 Milyar TL, ulaşıtırmada 383 projeye 8,5 Milyar TL pay ayrıldığını görmekteyiz. Son yıllarda Türkiye dünyanın en hızlı büyüyen enerji piyasalarına sahip olmuştur. Elektrik enerjisi üretimi 2011’de yüzde 6 oranında artacaktır. Bu da Türkiye’de 2020 yılına kadar 120 Milyar TL kadar enerji yatırımı yapılması gerekmektedir. Yine önemli sektörlerden birisi olan turizmde Türkiye’nin önemli bir yatırım alanını teşkil ediyor. Malumunuz olduğu üzere artık bütün dünyada yatırımlar sadece devlet eliyle yapılmamaktadır. Özel sektör yatırımları da önemli bir yer tutuyor. Türkiye’de de bundan sonra çok geniş yelpazede projeleri de göreceğiz. En başta kamu-özel sektör ortak yatırımlarıyla, hastane yatırımları geldi örneğın. Sağlık Bakanlığı ile birlikte hazırlanarak 20 ilde projeler hazırlandı ve ihaleye çıkıldı. Peşinden öğrenci yurtları, diğer kamu yatırımları, yollar, köprüler, bu modelle ihaleye çıkacaklar, onları izleyeceğiz. Konut sektöründe de 2010 yılında bir miktar hareketlilik gözlemlendi. Kredilendirecek banka faiz oranlarının yüzde 1’in altına düşmesi bu hareketlilikte önemli bir etken oldu. Nitekim artan konut projeleri de gelişen mimariye paralel bir şekilde pazara hareketlilik getirdi. Gerçekten bu prestijli projelerin devamını dilemekteyiz.

Yurtdışı müteahhitlik sektörümüzdeki gelişmelere de kısaca değinmek istersek yurtdışı müteahhitlik sektörü sektörümüzün çok önemli pazar yerlerinden biridir. 2009-2010 yılında global krize rağmen yurtdışı müteahhitlik yatırımlarımız ve gelirlerimiz artarak devam etmiştir. Türkiye 1972'den bu yana 83 ülkede yaklaşık 178 Milyar Dolarlık 5600 adet projeyi gerçekleştirdi. Bunun son on yılını sizlere arz etmek istiyorum. 2001 yılında 2,4 Milyar Dolar, 2002'de 2, 4 Milyar Dolar, 2003'de 4,1 Milyar Dolar, 2004'de 10,6 Milyar Dolar, 2005'de 11,2 Milyar Dolar, 2006'da 20,4 Milyar Dolar, 2007'de 24,5 Milyar Dolar, 2008 kriz yılıdır ve 24 Milyar Dolar, 2009'da 21 Milyar Dolar ve 2010'da da 15 Milyar Dolarlık yurtdışı taahhüt işlerine girmiştir. Türk müteahhitleri eskiden küçük işlerin talibi olurlardı, artık giderek büyük işlerin, prestij işlerin talibi olmaya başladı Dünyada ve prestij işlerin bir çoğu da çelik karkas inşaatlardan oluşmaktadır. Teminat mektubu sorunları, yurtdışına götürdüğümüz işçilere uygulanan çifte sigorta işlemleri gibi sorunlar giderilebilirse bir şekilde sektörümüzün dünyada da çok daha büyüüp gelişiğine inanıyoruz. Nitekim dünyanın en büyük 225 firması içerisinde 31 Türk firması vardır. Dileğimiz daha ilerlemesidir ve bu ilerlemede yapısal çeliğin son derece etkin bir payı olacağına inanıyoruz.

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yurtdışı projelerde projecilerimize destek vermek için özel bir fon oluşturdu, 50 Milyon TL civarında onu da burada özellikle hatırlatmak isterim. Şimdi toplantı konumuz olan yapısal çeliğe bizi ilgilendiren kısmıyla bakmak istiyorum. Tabii ki mühendislik doğru malzemeyi doğru yerde kullanmakla özdeşleşmiş bir meslektir. Yapılan iş topluma yararlı, ekonomiye destek veren ve uzun ömürlü olmalıdır. Çelik yapılar sağlamlığı, deprem avantajı ve bir çok avantajı açısından önemlidir. Fakat ne yazık ki çelik yapıların ülkemizde kullanımı son derece azdır. Bu belki geleneksel olarak betonarmenin büyük yer işgal etmesinden, tercih edilmesinden, belki siyasi noktalardan bu noktalara geldi. Bu açığı da az önce de izah edildiği gibi hızla kapatıyoruz ve bu sektörün gelişmesini biz de çok arzu ediyoruz.

Benim edindiğim istatistikler doğru ise Türkiye'de kişi başına çelik tüketimi 8 kg, Japonya'da 75 kg ABD'de 21, Avrupa'da 18 kg, yani bir hayli gerilerdeyiz. Nitekim Türkiye'de çelik inşaatların payı tüm inşaatların payının %5'i civarında. Bu da ne kadar geride olduğumuzu gösteriyor. Tabii çelik yapıların uygulanmasında proje desteği, geniş açıklıkları kolay geçme, kötü iklim şartlarında bu imalatı sürdürebilme, hızlı imalat önemli fırsatlardır ve bizlerin de bunlardan istifade etme gerçeğimizi hem yatırımcı, hem projeci, hem yapımcı olarak o yönde kullanmakta büyük fayda olduğuna inanıyorum. Deprem ülkesi bir ülkede yaşıyoruz, Marmara Fayı tek kat mı, çift mi, deprem büyüklüğü kaç olacak, biz bunları bir kenara bırakmalıyız. Türkiye çoğunluk itibarıyla deprem riski altındadır ve yapılarımızı depreme uygun, depremde en az hasar görecekle getirmemiz lazım, deprem gerçeğini hepimizin kabul etmesinde büyük fayda var. Türkiye'deki kayıplar yasa ve yönetmeliklere uymamak, yapıların etkin şekilde denetlenmemesi, uygun olmayan yapılaşmalar, yapı malzemelerinde uygun denetimlerin olmayışı ve özellikle de mesleki eğitim yetersizliklerinden kaynaklanıyor diye düşünüyorum. Ki mesleki eğitim anlamında söylüyorum, inşaat iş kolundaki mesleki standartları belirleme hususundaki görevi biz INTES olarak üstlenmiş durumdayız.

Bakanlıklardan, üniversitelerden aldığımız destekle beraber inşaat iş kolunda çalışacak tüm mesleklerdeki standartları belirliyoruz. Resmi Gazete’de yayınliyoruz ve 2012’den itibaren sertifikası olmayan hiçbir inşaat işçisinin imalatlarda çalışmaması konusunda bir karar var, bu zamana kadar da eğitimleri ve sertifikaları da yetiştireceğiz diye düşünüyoruz. Uluslararası geçerli olacak ve Türkiye’den alınan bu sertifikalar dünyanın her yerinde kabul görecektir. Bu arada bir konuyu da bilgilerinize sunmak istiyorum, Türkiye’de maalesef 4734 sayılı Devlet İhale Yasası bir genel yasa. Yani inşaat firması, tedarikçi, temizlikçi, bir barajı, köprüyü yapanla, bir alışveriş merkezini yapan aynı yasa kapsamında. Bu da yönetmelikleri zorlamakta, sözleşmeleri zorlamakta, hukuku zorlamakta. Mutlak surette arzumuz inşaat müteahhitliğinin, inşaat sanayiciliğinin ayrı bir yasa ve yönetmeliklerle tariflenmesi üzerine. Bu tabii yasal bir konu, kolay halledilemiyor ama her toplantıda dile getirmemizde fayda var çünkü Türkiye inşaat müteahhitleri, inşaat sanayicileri yılda 50 Milyar Dolar’lık ihracat işi için önemli bir potansiyele sahiptir. Bunun içinde içerden alt yapıyı hazırlamamız gerekiyor diye de düşünüyorum. Yapıların daha mimari, daha çevreye duyarlı, daha sağlam, üstün teknolojik etkileri olan çağdaş yapıların ayrılmaz parçası olan çelikten daha çok istifade etmekten yanayım ve bu toplantıyı gerçekleştiren Türk Yapısal Çelik Derneği’ne çok teşekkür ediyorum.

“TUCSA ASKK PROJESİ HEYECAN VERİCİ”

Moderatör Yener GÜR’EŞ: *Daha önce Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’na bağlı olan Afet İşleri Genel Müdürlüğü yapısal bir değişiklik geçirdi. Tabii bu yapısal değişiklikler bir zaruretten ortaya çıkıyor. Yeni şekliyle Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı oluşumu hakkında bize biraz bilgi verebilir misiniz? TUCSA olarak Afet Sonrası Kalıcı Konutlar diye bir proje geliştirmeye çalıştık, 2006 yılında başladık bu çalışmaya, ilk olarak da Fransa’da olduk ve orada da ilgi gördü, sizin biriminizle paylaştık ve AFAD Başkanı heyecan verici bulunduğunu ilettiler, böyle bir projenin Türkiye’de hayata geçirilmesi konusunda ne düşünüyorsunuz? Bir de çeliğin çeşitli şartlarda bir çok avantajları var, afet bölgelerinde bu avantajlardan yararlanmak üzere görüşlerinizi almak istiyoruz...*

Özgür AVŞAR: Türkiye sahip olduğu tektonik sistem, doğal yapısı, coğrafi durumu dolayısıyla ülkelerin maruz kaldığı doğal afetlerden en fazla etkilenen ülkeler sıralamasında en üst sıralarda yer almaktadır. Ne yazık ki depremlerde insan kaybı sıralamasında dünyada üçüncü, depremden etkilenen ülkeler sıralamasında da dünyada 8 inci sıradayız. Depremler açısından baktığımız zaman topraklarımızın yüzde 66’sı, nüfusumuzun yüzde 70’i, sanayi tesislerimizin de yüzde 76’sı birinci ve ikinci derece deprem bölgeleri üzerinde yer almaktadır. Son yüzyıl içerisinde ülkemizde meydana gelen afetler incelendiğinde de ortalama yılda 1000 kişi ve 9000 konut kaybımız var. Bunlar çok büyük rakamlar, bütün bunların yanında Türkiye’de doğal afetlerdeki kayıplar önemli ekonomik kayıplar da meydana getirmektedir. Bu konudaki istatistikler incelendiğinde doğal afetler nedeniyle gayri safi milli hasılamızın yüzde 1’i

oranında ekonomik kayba yol açtığı görülmektedir. Ancak doğrudan ekonomik kayıpların yanında pazar kaybı, üretim kaybı, işsizlik gibi dolaylı ekonomik kayıplar da hesaba alındığında toplam kaybımız gayri safi milli hasılanın yüzde 2 ile 4'ü arasında olduğu görülmektedir. Tabii bu kayıpları en aza indirecek, ülkemizde afet yönetim sistemini reformist bir yaklaşım içerisinde bir elde tutacak. 5902 sayılı kanun 11 Haziran 2009 yılında Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasa Afet ve Acil Durum Başkanlığı'nın durumunu belirliyor. Afetlerle ilgili çalışmalar yapan üç temel kamu kuruluşunun Başbakanlık Afet Acil Durum Müdürlüğü, İç İşleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü kapatılarak Türkiye Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kısaca AFAD, Aralık 2009 tarihinde kurulmuştur. Ülkemizde afet ve acil durumlarla ilgili hizmetlerin tek bir elden ve kamu yönetiminin en üst seviyeden yerine getirilmesinin doğru olacağı düşüncesiyle böyle bir düzenleme içerisine gidilmiştir. Kurumumuzun temel amacı afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin düzenlemelerin en etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için tedbirlerin alınmasıdır. Bunun için olayların meydana gelmesini önleyici hazırlık ve zarar azaltma, olay esnasında yapılacak müdahale ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarının yürütülmesi ve bu çalışmaların etkin bir şekilde yapılması hedeflenmektedir. Dolayısıyla kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması, bu konuda politikalar üretilmesi ve uygulanması kurumumuz tarafından yapılacaktır. Kurumumuzdaki en önemli değişiklik mantalite açısından modern risk yönetimi gereği olarak şu ana kadar yapılan afet durum çalışmalarında gördüğümüz afet olur devlet oraya gider bir şeyler yapar yerine, zarar azaltma ve hazırlanma, afet öncesi biz nasıl zararın oluşmasını engelleriz şeklinde çalışmalar yapılmaktadır. 6 daireden oluşmaktadır, bunlar Planlama ve Zarar Azaltma, Müdahale, İyileştirme, Sivil Savunma, Deprem ve Yönetim Hizmetleri olmak üzere altı adet hizmet birimi bulunmaktadır. Kanunların yerine getirilmesinde illerde valiler sorumludur. Bu nedenle kanunumuzda illerde Valiliklere bağlı İl Acil Durum Müdürlükleri ve Sivil Savunma, Arama ve Kurtarma Birimleri oluşturulmuştur. Benim bulunduğum birim olan Deprem Dairesi'nin nelerle uğraştığı hakkında bilgi vermek istiyorum: Ulusal sismik alan geliştirilmesi ve afetle ilgili adres çıkartılmaları, illerin afet tehlike haritalarının çıkartılması, Türkiye Ulusal Afet Acil Sistemi kısaca ABİS çalışmaları, deprem haritalarının geliştirilmesi. Biliyorsunuz en son 1995 haritamız var ve halen de bu kullanılıyor, bunun değiştirilmesi çalışmaları devam ediyor. Deprem Yönetmeliğimiz en son 2007 yılında yürürlüğe kondu, bunun revizyonu ve geliştirilmesi çalışmaları da kapsamımızdaki konulardan bazıları. Doğal afet zararlarını azaltmanın en önemli yolunun bilimsel araştırmalar olduğu çok açıktır. Özellikle Türkiye gibi doğal afet riskleri fazla olan, ülkemizde başta üniversiteler olmak üzere kamu kurumları ve özel sektörde bu alanda yapılacak ARGE çalışmalarının desteklenmesi, özendirilmesi ve bunların uygulamaya konulması için teşvik edilmesinin sağlanması, kurumumuzun en önemli görevleri arasındadır. Sizin derneğinizin projesini ve çelik yapıların afetlerde sağlayacağı faydalar konusunda çeşitli çalışmalar yapıldığını takip ediyoruz, sizlerle de temas halindeyiz bu konuda. Geliştirme aşamasında olduğunuzun Afet Sonrası Hızlı Kalıcı Konut Projesi (ASKK) adlı proje kurumumuz tarafında gerçekten olumlu karşılanmaktadır. Bu çalışmanın kurumumuzla işbirliği içinde

geliştirilmesinin faydalı olacağını ümit ediyoruz. Hayata geçirilmesi durumunda ülkemiz için müspet gelişmeler doğuracağını bildiğimiz bu proje ile çelik yapıların bir çok avantajından faydalanabileceğiz. Özellikle çelik yapıların hızlı imalatı ve bir de afetzedelerin en kısa sürede kalıcı konutlarına sahip olmalarının yanında diğer yapı malzemelerine kıyasla kontrol mekanizması daha üst seviyede olan çelik yapı malzemesinin kullanılması ile kalıcı konutlara sahip olunması şansı bulacağız. Diğer yandan ağır kış şartlarının hüküm sürdüğü bölgelerde afet olması durumunda çelik yapıların üretim montajının iklim şartlarından etkilenmemesi, geleneksel betonarme ve yığma yapılara kıyasla daha kolaylıkla ve kısa sürede yapılabilir olması çok önemli bir konu açıkçası. Türkiye’de tüm afetlerin merkezinde mevzuat sorunları yatmakta, çarpık kentleşme, güvensiz yerleşim alanları, dayanımı düşük riski yüksek yapılar, denetim yetersizliği, kaliteli iş gücü yetersizliği, yeterli hizmet görmemiş yapıların fazlalığı ve kaçak yapılaşma maalesef temel sorunlarımızı oluşturmakta. Bu sorunların üstesinden gelebilmek için bu alanda çok değerli çalışmalar yapan üniversitelerimizle, özel sektörle işbirliği içinde olmayı düşünüyoruz. Kamuya faydası olabilecek projeleri destekleyecek, şu anda olduğu gibi gelecekte de TUCSA ile ilişkilerimizi geliştireceğimizi umut ediyoruz. Geçmişte yaşadıklarımızın acı tecrübesiyle acı yaşamamak için yapılması gerekenlerin bilincindeyiz. Bu toplantıyı düzenlediğiniz için tekrar teşekkürlerimizi iletiyoruz.

“ÇELİK KULLANMAMAK BİRAZ DA CEHALETE GİRİYOR”

Moderatör Yener GÜR’EŞ: Türk Yapısal Çelik Derneği’nin Kurucu Üyesi ve Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk ÖZDİL Bey’den de, görüşlerini bizimle paylaşmasını rica ediyoruz...

Selçuk ÖZDİL: Benim böyle toplantılarda bir süre sonra ibrem şaşırıyor. Çünkü aslında herkes aynı fikirde; “çelik çok iyi”. Peki, o zaman niye kullanılmıyor? Bunu bir anlayabilsek iyi olacak. Şimdiye kadarki konuşmacıların önemli saptamaları oldu, onlardan da hareketle görüşlerimi özetlemeye çalışacağım.

İstatistik Rakamları. Birincisi, herkesin açıkladığı sektöre ait rakamlar var, söylenen rakamlarla uyuyoruz. Bu arada istatistik ihtiyacımız var. Kendi içinde olduğumuz sektörün istatistiklerine bile ulaşamıyoruz. Yani ne kadar yapısal çelik ürettiğimizi, hepimiz tahmin ediyoruz. Allahtan aklın yolu bir, benzer rakamlar tahmin ediyoruz. O da Türkiye’de istatistik oluyor. Bunun böyle olmaması lazım. Evet, kişi başı hesaplandığında Avrupa’nın ortalaması 20 kg. Tabii bizim nüfusumuzun çok büyük olduğunu da düşünürseniz 1 Milyon Ton aslında Avrupa’daki yapısal çelik pazarları içinde üçüncü ya da dördüncü sırada olduğumuzu gösteriyor, ama 1 Milyon Ton’u 70 Milyon’a bölerseniz, adam başı kullanımımız 14 kg civarına düşüyor. Ancak bunun hepsi de Türkiye’de tüketilmediğinden, aşağı yukarı, o da kendi üyelerimizden aldığımız ve alamadığımız istatistiklere dayanarak söylüyorum, yüzde 30 civarında ortalama bir ihracat yaptığımızı düşünürseniz, evet o zaman Türkiye içinde kişi başına yılda 8 ilâ 10 kg arasında yapısal çelik kullandığımız ortaya çıkıyor. Burada yapısal çelikten maksat 80 mm’den büyük bütün profiller ve onun üzerine konmuş yüzde 10-15

civarında yassı mamul ki profilleri bağlayıp birbirine tutturup çerçeveleri teşkil edebileceğimizi varsayarak. Bunun için daha gidecek çok yolumuz var, biz bardağın boş tarafına değil dolu tarafından bakıp boş tarafını da doldurmak yönünde çalışıyoruz.

Çelik yapıların tanınırlığı. Dernek olarak yaptığımız çalışmalardan biri çelik yapıları daha çok tanıtmak. İşte bugünkü toplantılarımız da buna hizmet ediyor. Seminerler yaparak, fuarlara katılarak ve benzeri çalışmalarla, henüz istenen büyüklüğe kavuşmamış olsa da, sektörün bir araya gelerek kabını doldurabileceği işler yapması için çalışıyoruz. Sorgulamak istediğim: Kamu sektöründe neden daha fazla çelik kullanılmıyor? Türkiye’de neden yapısal çeliğin aldığı pay Avrupa’nın gerisinde? Bunun için çeliğin; ekonomi, sürdürülebilirlik ve teknolojik gelişmişlik, inovasyon ve rekabetçilik gibi yararlarını anlatmak, yeniden, yeniden anlatmak gerekiyor. Türkiye’nin 2023 vizyonunu gerçekleştirebilmek için ihtiyacı olan şeyleri çelikle elde edebileceğini INTES Başkan Yardımcımız söyledi. Bu çok önemli bir saptama ve TUCSA olarak bizim her zaman söylediğimiz bu gerçeklerin, TUCSA dışındaki paydaşlarımız tarafından da fark edilmiş olması iyi ve ferahlatıcı geldi bana.

Yapı kültürü. Kamuda, daha doğrusu Türkiye’de yapı kültüründe bir sorun var. Bugün dışarıda da tartışıyorduk, ahşap yapı kültürü varken birden bire yerini betonarmeye bırakmış ve betonarmeden başka yapı tarzı bilmez bir yapı sektörümüz olmuş diye. Üstelik de bu sektör süratle gelişirken çeşit çeşit hastalıkları da beraberinde geliştirmiş ve şu anda da onu gidermeye çalışıyoruz ülke olarak. Çünkü deprem olduğu zaman bu hastalıklardan dolayı binalarımız yıkılıyor. Bu kural dışı uygulama hastalıkları yapısal çelik sektörüne bulaşmasın diye biz de çaba içindeyiz. Bu anlamda bir çalışmamız var ama ona gelmeden önce kamu sektöründe Türkiye’deki genel inşaat kültüründen gelen, işte bir çeşit malzeme ile her şeyi yapmak saplantısı var. Mesela bugün havaalanından gelirken yolda kemerli betonarme bir köprü yapılıyordu. Köprüde küçük açıklıklı bir sürü ayak vardı. Prof. Dr. Çetin Yılmaz bu tip köprüler için; “Bizdeki köprüler açıklık geçmek için mi, ayak yapmak için mi belli değildir” der. İşte bunun örneği orada yapılıyordu. Niye? Çünkü “ille de beton yapacağım” saplantısı var. Bu alternatif yapı malzemelerini değerlendirmeme hastalığı, köprü yapmakla sorumlu devlet kuruluşundan kaynaklanıyordu. İkinin de danışmanlarına ben telefon edip sorduğum zaman çelik alternatifini yapalım diye, ki “alternatif” diyoruz, geriden geliyoruz ya, hayır idare kesin madde koydu çelik olmayacak diyorlar.

Ucuz mu ekonomik mi? Böyle bir şartname yazan bir teknik adamı ben anlayamıyorum. Teknik olarak diyorum, çünkü ticari olarak bir sürü nedeni olabilir; ekonomiklik hesabı yapmayı bilmediğimizden pahalıdır denebilir, paslanır denebilir. Çeliğin ekonomikliğini de bütün seminerlerimizde anlatıyoruz. Bir şeyin tüm elemanlarını ucuz alırsanız ortaya çıkan şey ucuz olur, ekonomik olmaz. Teknolojik hiç olmaz. Dolayısıyla, dünyada da geçer akçe olmaz.

Dünya standardında çalışma. Bizim dünyada da geçer akçe olan şeyler üretmemiz gerekiyor ki cari açığımızı kapatalım. 2023 yılında işte 500 Milyar Dolar ihracat yapalım bunun 100 Milyar Doları inşaat malzemesi, inşaat servisleri olsun, bizim müşavirlik ihraç

edebilmemiz için önce onlara destek vermemiz gerek, marifet iltifata tabidir. Bizim çok önemli projecilerimiz var ama onlara Türkiye içinden iltifat yok. Tamamen yurtdışından geliyor. Yurtdışından geldiği için de bizler taşeron olarak çalışıyoruz. Amerikalıya yol yordam öğretiyoruz ama paranın çoğunu yine Amerikalı alıyor, biz azını alıyoruz. Bu işi tersine çevirmek lazım. Şu anda araba atın önünde, atı arabanın önüne koymak için de yine bizim dernek olarak tanıtmak, anlatmak, eğer birisi bilmiyorsa “doğrudur biz anlatamamışızdır” diye düşünüyoruz ama “bu kadar söylüyoruz siz de duyun” demek istiyor insan.

Güvenli yapı için sertifikasyon. Bizim diğer yapmaya çalıştığımız TUCSAmak çalışması bir yeterli çalışmasıdır çünkü Türkiye’de özellikle 99 depremlerinden sonra eline iki kaynak pensesi, yanına üç beş kaynakçı alan “ben çelik yapı yapıyorum” diye çıktı. Bu bir tehlike. İş bilmeyen, ehil olmayan insanların ve kurumların bu işi yapmaması gerekir. Burada da söylendi işte, “inşaatlarda ehil olmayan kimse çalışmayacak” diye. Ama bu birey bazında, biz bunu kurum bazında yapmak istedik, çünkü haksız rekabet söz konusu. Yurtdışında çelik yapılar yapıp ödüller alan firmalarımız Türkiye’de iş alamıyorlar. Niye? Çünkü “Türkiye’de senin yarı fiyatına yapan adam var, o da çelikçi sen de, sen neden iki katına yapıyorsun?” diye soruyorlar. Ama bu doğru değil, bütün inşaat işleri daha doğrusu hayattaki her işin teknik bir yanı var. Teknik yanının kusursuz yapılabilmesi için önce onu yapan kuruluşun ve içindeki bireylerin yeterli olması gerekiyor. Biz buradan yola çıktık. Uzatmadan, detayına da girmeden nereye gitmek istiyoruz onu söyleyeyim: Bunun için de devlet kurumlarının bizi desteklemesini, hem de bu işi birlikte götürmeyi istiyoruz, biz güvenli yapıya sertifika istiyoruz. Çünkü bize “yeterli kuruma yaptırırsak, bizim yapımız güvenli olacak mı?” sorusu yine bir devlet kuruluşunun yetkilisinden geldi. “Yok” dedik “öyle değil. Şimdi bu adam iyi biliyor ve iyi yapabilir. Ama yine de iyi yapıp yapmadığını denetlemeniz gerekiyor”. Bütün standartların, bütün çalışmaların yönü bu.

Uygulama sınıfı. Avrupa normlarında tasarımcı olarak açıp bakıyorsunuz, benim binam şu şu özelliklerde, o zaman önem katsayısı budur diye alıyorsunuz. Bir de benim tasarımımda elemanlar karmaşıktır ya da basittir, kesilecek, delinecek, ben de civata ile bağlayacağım gibi bir de imalat yönetimi ya da zorluğuna bakıyorsunuz. Ondan sonra bunların hepsini birleştirip tabloya koyuyorsunuz, bu TS EN 1090-2 de uygulama sınıfı oluyor. Biz şu anda üyelerimize imalatçı, tasarımcı, çelik malzemesi ve destekleyici yapı malzemesi üretenlere bir belge veriyoruz: **TUCSAmak**. En altında EXC gibi yazıyor yani o standartların istediği uygulama sınıfına göre bu adam şu seviyede işler için yeterlidir diyoruz. Buradan sonra gideceğimiz de epeyce yol var. Binaya sertifika verebilmek için tamamlamamız lazım. Bu arada yine devletin veyahut da bizim inşaat kültürümüzün müşavire ya da tasarımcıya önem vermemesi var.

Ehil mühendis ve mimar. Çok yakında çok zeki, çok becerikli, acayip başarılı iş adamımıza 200 kg/m² ile çözülen binasını 85 kiloya çözebilecek, doğru dürüst analiz edebilecek bir projeci tanıştırdım, “çok para” istedi dedi. Bir şey demedim “git sen o zaman 200 kilo yaptır” dedim, yani böyle bir dar görüşlülüğümüz var. Miyop muyuz hipermetrop muyuz bir doktora gidip düzelttirsek çok iyi olacak. Çünkü önce fikre para vermemiz lazım. Eğer biz müşavirlik

ihraç edebilirsek hiç cari açık vermeyiz, bu adamlar sadece yer içer proje yapar, onu da dışarı satabilirsek ülkeye net para girişi olur. Üstelik arkasından bütün inşaat sektörümüz gider, malzememiz gider, mteahhitimiz gider. Böyle biraz daha uzun görüşlü düşünebilmemiz lazım.

Bina sertifikasyonu. Onun için şartnamelerimizde “elik olmasın” gibi saplantılardan kurtulmalıyız. Bu ciddi bir yanıştır çünkü. Duyduğum zaman ben de inanmadım, ama evet böyle yazıyor. İstanbul’un içinde bir dolu köprü yapılacak hepsi betonarme olacak. Niçin bu dengeyi kuramıyoruz, bunu anlayabilmiş değilim. Ama Dernek olarak bize çok iş düşüyor, onu biliyorum. Biz buradan da nereye gitmek istiyoruz? Güvenli yapılara sertifika verebilirsek, yatırımcının elindeki binanın ömrü boyunca portföy değeri yüksek olacak. Ben bunu anlattığımda beni bir keredede anlayabilen yabancı yatırımcı oluyor. Yerli yatırımcılara iki kere anlatmam gerekiyor. Çünkü onlar için yeni bir kavram. Binanın portföyündeki değeri nedir? İşte hızlı yaptığınız zaman net bugünkü değeri daha yüksek olur diyorum, bunu anlayabilen insanlar henüz her yerde yok. Ekonomikliği bilmiyoruz, bunu da anlatmamız gerekiyor. Buradan biz bir şeyler ıkartabilirsek ihraç edecek çok önemli bir kalemimiz olur. Ama her şeyi de ihracata bağlamamak lazım. İnşaat sektörü için, Türkiye çok büyük bir Pazar. Türkiye’nin çok büyük ihtiyaı var, deprem oluyor görüyoruz. İlkokul çocuğu soruyordu: “Japonya’da deprem oluyor kimse ölmüyor, bizde neden ölüyor?” diye. Buyurun buna cevap verin. Bunun da zm teknolojiden geçiyor.

Sürdürülebilirlik ve evre. Bunun dışında bir de şu anda dünyanın içinde olduğu duruma bakarsanız sürdürülebilirlik gibi bir problem ya da bir hedef var karşımızda ve bunda çeliği kullanmamak biraz cehalete giriyor. Bu bilgisizliği bir an önce giderip çeliği doğru yere oturtmamız gerekiyor.